

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 96/13, 89/16, 5/22 i 31/24) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08, 5/22 i 39/25), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2022. GODINU LIBERALNE STRANKE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-07-6-467/23
Sarajevo, 17.11.2025. godine

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE.....	11

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Liberalne stranke Bosne i Hercegovine za 2022. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Opštih izbora, održanih 2022. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu, utvrđeno je da je Liberalna stranka Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), stav (3) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Liberalne stranke Bosne i Hercegovine za 2022. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Opštih izbora, održanih 2022. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu, Liberalna stranka Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	110.265,77	100,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	110.265,77	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	110.265,77	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu Liberalna stranka Bosne i Hercegovine je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 123.637,77 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Liberalna stranka Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je LS BiH.

Liberalna stranka Bosne i Hercegovine registrovana je kod Općinskog suda u Goraždu, rješenjem broj: 045-0.F1-13-000 002 od 23.12.2013. godine.

Sjedište političke stranke je u Goraždu, ulica Seada Sofovića Sofe bb.

Lica ovlaštena za zastupanje stranke su Daliborka Milović, predsjednica stranke i Slobodan Janković, podpredsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2022. godinu je Dino Vektor d.o.o..

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu, organizacionu strukturu Liberalne stranke Bosne i Hercegovine čine:

- Glavni odbor LS BiH,
- Kantonalni odbor Goražde i
- 2 opštinska odbora.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Liberalne stranke Bosne i Hercegovine za 2022. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Opštih izbora, održanih 2022. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je troškove izborne kampanje ostvarila u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Liberalne stranke Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja Liberalne stranke Bosne i Hercegovine izvršeni su u periodu od 2005. do 2021. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava, da vodi pravilne, pravovremene i potpune evidencije o rashodima i obavezama, odnosno da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, da dostavlja dodatnu dokumentaciju i da izvrši usaglašavanja sa dobavljačima i provede odgovarajuća knjiženja u svojim poslovnim knjigama.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu, utvrđeno je da Liberalna stranka Bosne i Hercegovine nije ispoštovala preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Liberalna stranka Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu Liberalna stranka Bosne i Hercegovine iskazala je rashode u ukupnom iznosu od 123.637,77 KM.

Liberalna stranka Bosne i Hercegovine je u Programu utroška sredstava za 2022. godinu planirala rashode u ukupnom iznosu od 121.499,27 KM, kako slijedi: 1) troškovi zakupa kancelarija u ukupnom iznosu od 15.000,00 KM, 2) troškovi električne energije u iznosu od 4.000,00 KM, 3) troškovi telefona i ptt usluga u iznosu od 7.000,00 KM, 4) troškovi za plate uposlenih u iznosu 30.000,00 KM, 5) troškovi za ugovore o djelu u iznosu od 10.000,00 KM, 6) troškovi goriva i maziva u iznosu od 11.000,00 KM, 7) troškovi održavanja vozila u iznosu od 2.000,00 KM, 8) troškovi kancelarijskog materijala i inventara u iznosu od 5.000,00 KM, 9) troškovi platnog prometa

¹ Finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, politička stranka može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenim svojim programom i statutom.

i knjigovodstvenih usluga u iznosu od 2.000,00 KM, 10) ugostiteljske usluge u iznosu od 2.999,27 KM, 11) humanitarni troškovi u iznosu od 10.000,00 KM, 12) troškovi takse za učešće na izborima u iznosu od 10.000,00 KM, 13) troškovi propagandnog materijala u iznosu od 5.000,00 KM, 14) troškovi reklama i ostalo u iznosu od 2.000,00 KM, 15) troškovi izbornih posmatrača u iznosu od 3.000,00 KM i 16) troškovi organizovanja skupova u iznosu od 2.500,00 KM.

Analizom Programa utroška sredstava za 2022. godinu i podataka iz finansijskog izvještaja, utvrđeno je da program nije sačinjen na način kojim bi se obezbijedila transparentnost planiranog trošenja sredstava, kao i uporedba ostvarenih troškova sa planiranim.

Isto tako, utvrđeno je da politička stranka nije planirala sve troškove, dok je pojedine troškove ostvarila u većem iznosu u odnosu na planirane.

- Politička stranka nije planirala troškove usluga, troškove kamata, novčane kazne, troškove prinudne naplate, troškove poreza i drugih obaveza, ostale rashode, troškove ostalog materijala, troškove advokatskih usluga i sudske troškove, troškove materijala za čišćenje i higijenu, troškove prevoza i naknade za topli obrok.

Stranka je u 2022. godini navedene troškove ostvarila u ukupnom iznosu od 37.205,23 KM, i to: troškove usluga u iznosu od 279,80 KM², troškove kamata u iznosu od 5.265,04 KM, novčane kazne u iznosu od 5.200,00 KM, troškove prinudne naplate u iznosu od 1.511,25 KM, troškove poreza i drugih obaveza u iznosu od 13.051,05 KM, ostale rashode u iznosu od 40,88 KM, troškove ostalog materijala u iznosu od 2.089,95 KM, troškove advokatskih usluga i sudske troškove u iznosu od 1.150,01 KM, troškove materijala za čišćenje i higijenu u iznosu od 2.540,45 KM, troškove prevoza u iznosu od 349,80 KM i naknade za topli obrok u iznosu od 5.727,00 KM.

- Politička stranka je prekoračila planirane troškove plata za uposlene za 7.658,97 KM, troškove kancelarijskog materijala za 1.446,05 KM, troškove ugovora o djelu za 5.300,00 KM, troškove reprezentacije i ugostiteljskih usluga za 393,63 KM.

U Programu utroška sredstava za 2022. godinu Liberalna stranka Bosne i Hercegovine je planirala troškove plata za uposlene u iznosu od 30.000,00 KM, troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 5.000,00 KM, troškove ugovora o djelu u iznosu od 10.000,00 KM i troškove ugostiteljskih usluga u iznosu od 2.999,27 KM. Liberalna stranka Bosne i Hercegovine je u godišnjem finansijskom izvještaju troškove plata za uposlene iskazala u iznosu od 37.658,97 KM, troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 6.446,05 KM, troškove ugovora o djelu u iznosu od 15.300,00 KM i troškove ugostiteljskih usluga i reprezentacije u iznosu od 3.392,90 KM³.

S obzirom da program utroška sredstava nije sačinjen na način kojim bi se obezbijedila transparentnost planiranog trošenja sredstava, kao i uporedba ostvarenih troškova sa planiranim, te da je Liberalna stranka Bosne i Hercegovine finansijska sredstva stranke u iznosu od 52.003,88 KM utrošila mimo Programa utroška sredstava za 2022. godinu, prekršene su odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Liberalna stranka Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 5. stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), stav (3) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da Liberalna stranka Bosne i Hercegovine nije vodila pravilne, pravovremene i potpune evidencije o prihodima, rashodima i obavezama i nije obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja popunila u skladu s odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu:

² Politička stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove usluga u iznosu od 315,95 KM, u okviru kojih su evidentirani i troškovi poštarine u iznosu od 36,15 KM.

³ Politička stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove ugostiteljskih usluga u iznosu od 1.363,65 KM, dok je u okviru ostalog materijala iskazala troškove reprezentacije u iznosu od 2.029,25 KM.

Pravilnik), čime su prekršene odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Liberalna stranka Bosne i Hercegovine nije popunila obrazac 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja u skladu sa odredbama člana 11. Pravilnika.

Politička stranka je promet ostvaren putem transakcijskog računa broj: 1995430002688155, koji nije iskazala u obrascu 2, iskazala kao promet transakcijskog računa broj: 1995430049696683.

Politička stranka je u obrascu 2 godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala transakcijski račun broj: 1995430049696683 kod Sparkasse bank d.d. BiH, sa sljedećim stanjem i prometom: početno stanje na dan 01.01.2022. godine u iznosu od 0,00 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 35.100,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 35.089,76 KM i stanje na dan 31.12.2022. godine u iznosu od 10,24 KM. Prema podacima iz Jedinstvenog registra računa u Bosni i Hercegovini, transakcijski račun broj: 1995430049696683 kod Sparkasse bank d.d. BiH ugašen je u toku 2021. godine.

Politička stranka, s druge strane, u obrascu 2 godišnjeg finansijskog izvještaja nije iskazala transakcijski račun broj: 1995430002688155 kod Sparkasse bank d.d. BiH. Prema podacima iz izvoda sa transakcijskog računa broj: 1995430002688155, utvrđeno je da stranka na dan 01.01.2022. godine na ovom računu nije imala sredstva, da je ukupan promet ulaza iznosio 35.100,00 KM, ukupan promet izlaza 35.089,76 KM, a stanje na dan 31.12.2022. godine 10,24 KM.

- (2) Liberalna stranka Bosne i Hercegovine je u aktu broj: 01-78-11/23 od 27.11.2023. godine navela da su pored sredstava koje je politička stranka iskazala u finansijskom izvještaju, kampanju za Opšte izbore 2022. godine finansirali sami kandidati na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, te kandidat za predsjednika Republike Srpske, što ukazuje da je politička stranka ostvarila nenovčane donacije fizičkih lica-kandidata političke stranke na Opštim izborima 2022. godine.

Politička stranka nije u godišnjem finansijskom izvještaju prijavila nenovčane donacije fizičkih lica-kandidata političke stranke na Opštim izborima 2022. godine, niti je iskazala sve troškove izborne kampanje, čime je prekršila odredbe člana 13, 18, 21. i 23. Pravilnika.

- (3) Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da stranka nije vodila pravilne i pravovremene evidencije o svojim rashodima, niti je iste pravilno iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju, što je suprotno računovodstvenim propisima i odredbama čl. 21, 22. i 23. Pravilnika.

Takođe, dio troškova je evidentiran na osnovu nevjerodostojne dokumentacije, odnosno na osnovu koje nije moguće nedvojbeno utvrditi vrstu i obim nastale promjene, karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.⁴

- Liberalna stranka Bosne i Hercegovine je u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjeg finansijskog izvještaja troškove zakupnine poslovnog prostora u iznosu od 365,04 KM iskazala kao ostale rashode.
- Uvidom u račune dobavljača „Čojo“ STR Goražde koje je politička stranka evidentirala u poslovnim knjigama na kontima 4001 (*materijal propagandni*), 4002 (*materijal za čišćenje i održavanje kancelarijskog prostora*) i 4003 (*kancelarijski materijal*), utvrđeno je sljedeće:

1. Uvidom u račun broj: 40/22 od 27.01.2022. godine u iznosu od 334,55 KM utvrđeno je da je politička stranka izvršila nabavku više artikala, među kojim digitron (2

⁴ U skladu sa računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski tačna i uredna, sačinjena tako da omogućava potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

komada po cijeni od 32,00 KM) i tastaturu bežičnu i miš (1 komad po cijeni od 34,00 KM).

2. Prema podacima sa računa broj: 41/22 od 27.01.2022. godine u iznosu od 225,20 KM, politička stranka je izvršila nabavku sredstava za čišćenje i dezinfekciju, te korpu za kišobrane. Račun je u poslovnim knjigama evidentiran na kontu 4002-*materijal za čišćenje i održavanje kancelarijskog prostora*.
3. Uvidom u račun broj: 155/22 od 28.02.2022. godine u iznosu od 637,50 KM, utvrđeno je da je politička stranka izvršila nabavku sljedećih artikala: digitron (2 komada po cijeni od 32,00 KM), tastatura bežična i miš (1 komad po cijeni od 34,00 KM) i miš bežični (1 komad po cijeni od 34,00 KM). Stranka je račun evidentirala na kontu 4003-*kancelarijski materijal*.
4. Na računu broj: 226/22 od 31.03.2022. godine u iznosu od 604,00 KM, koji je evidentiran na kontu 4003, fakturisan je i digitron (1 komad po cijeni od 32,00 KM).
5. Prema podacima sa računa broj: 827/22 od 31.10.2022. godine u iznosu od 1.718,50 KM, utvrđeno je da je politička stranka, između ostalog, izvršila nabavku i sljedećih artikala: tastatura bežična i miš (1 komad po cijeni od 34,00 KM), miš za kompjuter+power point (1 komad po cijeni od 32,00 KM) i telefon bežični (1 komad po cijeni od 149,00 KM). Stranka je račun broj: 827/22 evidentirala na kontu 4003-*kancelarijski materijal*.
6. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je politička stranka račun broj: 862/22 od 30.11.2022. godine u iznosu od 1.419,70 KM uz napomenu da je nabavka izvršena za izbore, evidentirala na kontu 4001-*Materijal-propagandni*.

Prema podacima sa računa, politička stranka je izvršila nabavku sljedećih artikala: kopir papir, olovke, digitron, fascikle, heftarica električna (1 komad po cijeni od 56,00 KM), tastatura (1 komad po cijeni od 56,00 KM), miš za kompjuter+power point (2 komada po cijeni od 27,50 KM), stolice metalne (2 komada po cijeni od 76,00 KM), telefon bežični (1 komad po cijeni od 186,00 KM), stalak za kišobran (2 komada po cijeni od 27,40 KM) i sl.

7. Uvidom u račun broj: 1020/22 od 31.12.2022. godine u iznosu od 2.827,50 KM, utvrđeno je da je, između ostalog, izvršena nabavka kancelarijskih stolica (6 komada po cijeni od 150,00 KM), metalnih stolica (6 komada po cijeni od 160,0 KM), korpe za kišobran (2 komada po cijeni od 15,00 KM), tastature bežične i miša (2 komada po cijeni od 34,00 KM), miša za kompjuter+power point (2 komada po cijeni od 27,50 KM) i digitrona (2 komada po cijeni od 32,00 KM).

Stranka je suprotno računovodstvenim propisima, nabavku stolica, računarske opreme (tastatura, miš, power point) i telefona, proknjižila direktno na konto troškova kancelarijskog materijala i materijala-propagandnog, čime je izbjegla vođenje evidencije o materijalnim sredstvima stranke.

Pored navedenog, utvrđeno je da računi dobavljača „Čojo“ STR Goražde nisu ovjereni za knjiženje i plaćanje, te da nije potvrđen prijem robe/materijalnih sredstava.

- Uvidom u račune dobavljača „CM-Cosmetic market“ d.o.o. Vitez, PJ Goražde, br. 09022022-84-35/2022-5187 od 09.02.2022. godine u iznosu od 259,50 KM, br. 12042022-84-90/2022-5187 od 12.04.2022. godine u iznosu od 367,25 KM, br. 09092022-84-70/2022-5187 od 09.09.2022. godine u iznosu od 149,35 KM i br. 27092022-84-81/2022-5187 od 27.09.2022. godine u iznosu od 48,95 KM, koje je politička stranka evidentirala u poslovnim knjigama na kontu 4001-*materijal-propagandni*, utvrđeno je da je politička stranka izvršila nabavku parfema, čarapa, ženske torbe, narukvica, ukrasnih vrećica, i sl. Na računima nije navedeno u koju svrhu je izvršena nabavka, niti su računi ovjereni za knjiženje i plaćanje.

- Politička stranka je račun dobavljača TR „Sistem computers“ Goražde broj: 0019/22 od 22-03-2022. godine u iznosu od 250,00 KM za nabavku mobilnog telefona evidentirala na kontu 4003-*kancelarijski materijal*, čime je izbjegla vođenje evidencije o materijalnim sredstvima stranke. Takođe, na računu nije potvrđen prijem telefona.
- Uvidom u račune za nabavku pića i hrane koje je politička stranka evidentirala u poslovnim knjigama na kontu 4004-*materijal-namirnice* u ukupnom iznosu od 1.069,25 KM, utvrđeno je da na računima dobavljača „OM Invest“ d.o.o. Goražde nije potvrđen prijem prehrambenih artikala i pića, kao i da računi nisu ovjereni za knjiženje i plaćanje. Politička stranka je račune dobavljača trebala evidentirati na kontu reprezentacije, a ne na kontu materijala.
- Na računu dobavljača SZTR „Bratić“ Novo Goražde broj: 15621 od 17.03.2022. godine u iznosu od 840,00 KM u dijelu u kojem se upisuje naziv robe, navedeno je „konzumacija hrane i pića“, bez navođenja vrste hrane i pića. Račun, takođe, nije ovjeren za knjiženje i plaćanje.
- Politička stranka je troškove fotografsanjanja kandidata po računu dobavljača OR „Foto Pršeš“ broj: RN-0025/22 od 02.09.2022. godine u iznosu od 420,00 KM iskazala u obrascu 4.1 godišnjeg finansijskog izvještaja kao troškove reklame i propagande.

Politička stranka je navedene troškove trebala iskazati u obrascu 4.2 (troškovi propagande) godišnjeg finansijskog izvještaja.

- Liberalna stranka Bosne i Hercegovine je u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala sve isplate po osnovu ugovora o djelu, čime je prekršila odredbe čl. 21, 22. i 23. Pravilnika.

Politička stranka je u obrascu 4.1 godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala troškove ugovora o djelu u iznosu od 15.750,00 KM. Pregledom dostavljene dokumentacije utvrđeno je da su pojedini ugovori o djelu zaključeni u svrhu provođenja aktivnosti za izbornu kampanju.

U poslovnim knjigama, na analitičkom kontu 40107-*usluge po ugovoru o djelu AUG-neto isplatu-promotivni* politička stranka je evidentirala isplate po ugovoru za rad stranke u ukupnom iznosu od 15.750,00 KM. Troškovi u iznosu od 14.350,00 KM su ukalkulisani dana 30.10.2022. godine, a troškovi u iznosu od 1.400,00 KM dana 31.12.2022. godine, i to na osnovu prethodno evidentiranih isplata na analitičkim kontima obaveza 30100-30109 (obaveze po AUG).

Kontrolom dostavljene dokumentacije o isplatama fizičkim licima koje je stranka evidentirala na kontima 30101-30109, utvrđeno je da su isplate vršene za različite usluge (anketiranje, skupljanje potpisa i predavanje), a na osnovu zaključenih ugovora o djelu⁵. Stranka, međutim, nije dostavila pojedinačne izvještaje o izvršenom poslu.

Uvidom u izvode sa posebnog računa za finansiranje izborne kampanje utvrđeno je da je politička stranka dana 06.09.2022. godine isplatila 3.250,00 KM fizičkom licu po ugovoru.

Prema podacima iz poslovnih knjiga, troškovi ugovora o djelu nisu evidentirani u momentu kada su izvršene isplate, niti je obračun poreza na dohodak i pripadajućih doprinosa na isplaćena sredstva izvršen u momentu isplate. Takođe, utvrđeno je da porez na dohodak i pripadajući doprinosi nisu plaćeni u toku 2022. godine.

Pored navedenog, utvrđeno je da ugovori sadrže formalne i suštinske nedostatke, kao što su pogrešni datumi i osnov za zaključenje ugovora. Naime, politička stranka je zaključila ugovore sa izvršiocima za poslove pripremnih radnji i organizovanja aktivista na terenu za

⁵ Politička stranka nije dostavila kopiju svih ugovora o djelu.

prikupljanje potpisa u vezi sa održavanjem Opštih izbora 2022. godine, u periodu koji je duži od perioda u kojem se prikupljaju potpisi.

Uvidom u Ugovor o djelu zaključen sa fizičkim licem broj: 01-1- U-10/22 od 01.07.2022. godine, utvrđeno je da je ugovor zaključen na period od 01.07.-31.09.2022. godine, za poslove pripremih radnji i organizovanja aktivista na terenu za prikupljanje potpisa u vezi sa održavanjem Opštih izbora 2022. godine. Prema podacima iz poslovnih knjiga, politička stranka je ovom licu isplatila naknadu za dva mjeseca u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM.

Politička stranka je, takođe, sa drugim licem zaključila Ugovor o djelu broj: 01-1- U-8/22 od 01.05.2022. godine, na period od tri mjeseca, od 01.05.- 31.10.2022. godine, za poslove pripremih radnji i organizovanja aktivista na terenu za prikupljanje potpisa u vezi sa održavanjem Opštih izbora 2022. godine. Prema podacima iz poslovnih knjiga, politička stranka je ovom licu isplatila naknadu za tri mjeseca u ukupnom iznosu od 1.200,00 KM.

S obzirom da je dio ugovora o djelu zaključen u svrhu provođenja aktivnosti za izbornu kampanju smatramo da je politička stranka troškove ugovora o djelu koji se odnose na izbornu kampanju trebala iskazati u obrascu 4.2 finansijskog izvještaja.

- Politička stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu, a na osnovu kontrole obračunavanja i plaćanja poreznih obaveza iz nadležnosti Porezne uprave FBiH za period od 01.01.2019. do 31.12.2020. godine, koju je izvršio Kantonalni porezni ured Goražde, evidentirala kontrolom utvrđeni porez i doprinose u ukupnom iznosu od 9.230,42 KM, kao i kamate u iznosu od 5.265,04 KM i troškove prinudne naplate u iznosu od 1.511,25 KM.

Naknadni obračun poreza i doprinosa na isplate ukazuje da politička stranka ne vodi pravovremene i pravilne evidencije o svojim troškovima i obavezama.

- (4) Politička stranka nije popunila obrazac 5 (obaveze) godišnjeg finansijskog izvještaja u skladu sa odredbama člana 24. Pravilnika.

Stranka je u obrascu 5 godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala obaveze prema dobavljačima u ukupnom iznosu od 20.213,71 KM, bez navođenja podataka o svakom dobavljaču pojedinačno⁶.

Uvidom u poslovne knjige, utvrđeno je da stranka ima neizmirene obaveze prema dobavljačima u ukupnom iznosu od 20.213,71 KM, kako slijedi: ATTT „Centroprevoz” d.o.o. Goražde u iznosu od 237,60 KM, „BH Telecom” d.d. u iznosu od 1.923,31 KM, „Biro tehnika” d.o.o. Goražde u iznosu od 1.304,40 KM, „Centar za kulturu Goražde” d.o.o. u iznosu od 234,00 KM, „CM-Cosmetics market” d.o.o. Vitez u iznosu od 825,05 KM, „Čojo” TR Goražde u iznosu od 10.697,80 KM, „Drinex” d.o.o. Goražde u iznosu od 45,00 KM, „Foto Pršeš” u iznosu od 677,30 KM, Grad Goražde za električnu energiju u iznosu od 36,37 KM, „Inovest” d.o.o. Goražde u iznosu od 1.248,00 KM, „Novogradnja” d.o.o. Goražde u iznosu od 1.331,66 KM, „TU” d.o.o. Goražde u iznosu od 298,00 KM i „TZS Oil” Goražde u iznosu od 1.101,05 KM.

- (5) Politička stranka je u poslovnim knjigama na analitičkim karticama konta obaveza prema dobavljačima OR „Zlatara S” Goražde i „Turkiš” TR Goražde, iskazala preplatu u ukupnom iznosu od 781,10 KM, što upućuje da nema tačne evidencije o svojim rashodima.

Pored navedenog, ističemo da stranka i na dan 31.12.2022. godine ima potraživanja po osnovu pozajmica datih fizičkim i pravnom licu u ukupnom iznosu od 51.000,00 KM, kako slijedi: M.D. u iznosu od 15.000,00 KM, S.J. u iznosu od 15.000,00 KM, B.M. u iznosu od 11.000,00 KM i OPS Raspberry u iznosu od 10.000,00 KM.

⁶ U skladu sa članom 24. Pravilnika politička stranka je imala obavezu da u obrascu 5.2 finansijskog izvještaja navede sljedeće podatke: naziv dobavljača, datum nastanka obaveze i iznos obaveze prema svakom dobavljaču pojedinačno.

Kao što je konstatovano i u Izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, stranka je u toku 2015. i 2016. godine dala pozajmice jednom pravnom licu i tri fizička lica, u ukupnom iznosu od 51.000,00 KM. Na dva ugovora nije naveden rok za vraćanje pozajmice, već je navedeno da će iste biti vraćene. Na trećem ugovoru je navedeno da je rok za vraćanje pozajmice 36 mjeseci, tj. 11.04.2020. godine, dok je na četvrtom navedeno da je rok za vraćanje pozajmice 31.12.2015. godine. Ni jedna od navedenih pozajmica nije vraćena stranci.

- (6) Politička stranka u postizbornom finansijskom izvještaju-Opšti izbori 2022. godine nije iskazala nenovčane donacije i sve troškove izborne kampanje, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22 i 67/22) i odredbe Pravilnika o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH” broj: 10/18 i 5/22).

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁷ po cijeni od biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Liberalna stranka Bosne i Hercegovine je u svrhu izborne kampanje za Opšte izbore 2022. godine mogla potrošiti sredstva u iznosu od 962.662,90 KM.

Liberalna stranka Bosne i Hercegovine je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 3.267,85 KM, što ne odgovara stvarnom stanju.

Pored iskazanih troškova izborne kampanje u iznosu od 3.267,85 KM, pregledom finansijskog izvještaja, utvrđeno je da je politička stranka ostvarila troškove izborne kampanje u iznosu od 420,00 KM⁸. Naime, politička stranka je troškove izborne kampanje u iznosu od 420,00 KM umjesto u obrascu 4.2, iskazala u obrascu 4.1 godišnjeg finansijskog izvještaja.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Liberalnoj stranci Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- ***da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu s utvrđenim planom utroška sredstava,***
- ***da, u skladu s odredbom člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, sve priloge prijavljuje u finansijskom izvještaju,***
- ***da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi pravilne, pravovremene i potpune evidencije o prihodima, rashodima i obavezama i***
- ***da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Pravilnikom o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih stranaka.***

⁷ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za članove kantonalnih skupština.

⁸ Ovaj iznos nije konačan jer nisu iskazani troškovi izborne kampanje koje su platili sami kandidati Liberalne stranke Bosne i Hercegovine.

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Liberalna stranka Bosne i Hercegovine nije dostavila primjedbe na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove, revizor

Sanja Tošović

Revizor

Tanja Golijanin